

Február 2020

*Elektronický
informačný*

BULLETIN

NAŠE AKTIVITY

DISKUSIA „EÚ V ROKU 2020 A JEJ BUDÚCNOSŤ“ NA SPOJENEJ ŠKOLE V POLTÁRI

Informačné centrum Europe Direct Lučenec pokračuje aj tento rok so sériou diskusií na stredných školách v Banskobystrickom kraji pod názvom „EÚ v roku 2020 a jej budúcnosť“. Cieľom podujatí je interaktívnou formou zvýšiť povedomie a všeobecnú informovanosť o Európskej únii a aktuálnom dianí v EÚ medzi študentmi.

Dňa 17.02.2020 sme spolu s predstaviteľom Kancelárie Európskeho parlamentu na Slovensku prezentovali študentom Spojenej školy v Poltári aktuálne informácie o Európskej únii, 6 priorit novej Európskej komisie pre roky 2019-2024 a tiež brexit a odchod Veľkej Británie z Európskej únie.

ÚČASŤ INFORMAČNÉHO CENTRA EUROPE DIRECT LUČENEC NA INFOSEMINÁRI K PROGRAMU EURÓPA PRE OBČANOV V LUČENCI

Európsky kontaktný bod Slovensko, ktorý propaguje grantový program Európa pre občanov 2014-2020, organizoval v rámci marcovej uzávierky informačný seminár 19.02.2020 v Lučenci v spolupráci s našim informačným centrom. V úvode seminára sme mali možnosť odprezentovať činnosť nášho centra a tiež zrealizované aktivity pre jednotlivé cieľové skupiny. Súčasťou našej prezentácie bola aj prezentácia 6 priorit novej Európskej komisie na roky 2019-2024 a tiež informácia ohľadne brexitu a odchode Veľkej Británie z EÚ. Nasledovala prezentácia aktuálnych výziev programu Európa pre občanov prostredníctvom p. Lindy Vavricovej z Európskeho kontaktného bodu. Všetci účastníci mohli získať cenné informácie potrebné k predloženiu svojich projektov.

NOVINKY Z EÚ

SPUSTENIE FONDU BLUEINVEST V HODNOTE 75 MILIÓNOV EUR

Kapitálový investičný fond BlueInvest, v hodnote 75 miliónov eur, bude strategicky podporovať inovatívne modré hospodárstvo. Spolu s Európskou komisiou ho v Bruseli na konferencii BlueInvest Day 2020 spustil Európsky investičný fond (EIF). Ten sa bude starať o jeho spravovanie aj financovanie. Takzvané modré hospodárstvo sa sústreďuje na hospodársku činnosť súvisiacu s oceánmi, morami a pobrežiami. Zahŕňa spoločnosť žijúcu v morskom prostredí, ale aj podniky vyrábajúce tovar alebo ponúkajúce služby, ktoré prispievajú k námornému hospodárstvu.

Toto odvetvie môže zohrávať dôležitú úlohu pri transformácii na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo do roku 2050, čo je jednou z ambícií súčasnej Komisie v rámci Európskeho ekologického dohovoru. Komisár pre životné prostredie, oceány a rybolov Virginijus Sinkevičius uviedol:

„Oceány budú prvou oblasťou, ktorú zasiahne zmena klímy, zároveň ponúkajú mnoho možností na riešenie krízových situácií, a to v každom námornom priemysle, od rybolovu a akvakultúry cez pobrežie, energiu vetra, vln a prílivu po modré biotechnológie a mnoho ďalších oblastí súvisiacich s inováciami.“ BlueInvest fond je nástrojom na rozvinutie potenciálu modrého hospodárstva tak, že prispieva k ekologickému obchodu a zabezpečuje hospodársky rast európskych malých a stredných podnikov vyvíjajúcich inovatívne a udržateľné výrobky a služby.

DEŇ BEZPEČNEJŠIEHO INTERNETU 2020

Komisia pri príležitosti Dňa bezpečnejšieho internetu vydala vyhlásenie, v ktorom zdôrazňuje potrebu zvýšiť informovanosť a konať v súlade s otázkami bezpečnosti. Tento deň propaguje bezpečnejšie a zodpovednejšie využívanie online technológií a mobilných telefónov deťmi a mladými ľuďmi na celom svete. Európska komisia naďalej pracuje na zvyšovaní bezpečnosti internetu, čo by malo prispieť k tomu, aby sa Európa prispôbila digitálnemu veku.

EÚ PODPORUJE BIOTECHNOLÓGIE NA BOJ PROTI RAKOVINE

Európska investičná banka (EIB) poskytla 40 miliónov eur spoločnosti Isotopen Technologien München AG (ITM), ktoré sú určené na podporu inovatívnej liečby rakoviny. Investícia má slúžiť na výskum a vývoj terapií zameraných na rôzne druhy rakoviny, ako sú neuroendokrinné nádory a kostné metastázy. Práve liečba tejto choroby patrí medzi priority novej Komisie, ktorá začala verejnú konzultáciu k európskemu Plánu boja proti rakovine.

EIB v rámci Investičného plánu podporuje vysoko inovatívne projekty, ktoré majú veľký potenciál aj pre rozvoj liečby. Podpora je financovaná Európskym fondom pre strategické investície (EFIS), ktorý je jadrom Investičného plánu pre Európu. Ten umožňuje EIB podporovať vysoko inovatívne projekty. V rámci tohto plánu investovala EK od decembra 2019 viac ako 458,8 miliárd eur do start-upov a začínajúcich malých a stredných podnikov.

VÝROČIE JEDNOTNÉHO ČÍSLA TIESŇOVÉHO VOLANIA EÚ

158 miliónov hovorov bolo zaznamenaných minulý rok na jednotné európske číslo pre tiesňové volania 112, čo predstavuje viac ako polovi-

cu všetkých tiesňových volaní. Dôležitosť jednotného čísla pripomína Európska komisia každoročne 11. februára. Na číslo môžu ľudia v nú-

dzi volať bezplatne odkiaľkoľvek v EÚ, práve vďaka [legislatíve](#) EÚ platnej už od roku 1991.

V dnešnej správe Európska komisia vyjadrila podporu nielen zjednotenému číslu ale aj zlepšeniu lokalizácie. Komisar pre vnútorný trh Thierry Breton uviedol: „112 je číslo záchrany života pre všetkých Európanov, ktorí čelia mimoriadnej situácii. Keďže rýchla lokalizácia obete je rozhodujúca, informácie o polohe volajúceho na čísle 112 sa musia bezodkladne sprístupniť orgánu, ktorý prijal tiesňové volanie. [Nové pravidlá EÚ v oblasti telekomunikácií](#) od decembra 2020 významne zlepšia presnosť lokalizácie volajúceho.“ Navyše, Európsky akt o prístupnosti zabezpečí, že ľudia s rečovým alebo sluchovým postihnutím sa budú môcť ľahšie spojiť s pohotovostnými službami, napríklad prostredníctvom SMS alebo aplikácií.

ZIMNÁ HOSPODÁRSKA PROGNOZA 2020

Podľa zimnej prognózy, ktorú zverejnila Európska komisia, by malo európske hospodárstvo pokračovať v miernom, no stabilnom raste. Rast hrubého domáceho produktu (HDP) v eurozóne zostane v rokoch 2020 a 2021 na stabilnej 1,2 % úrovni, zatiaľ čo v rámci EÚ sa predpokladá mierny pokles rastu na 1,4 % úroveň oproti 1,5 % úrovni v roku 2019. V rámci eurozóny ide o najdlhšie obdobie trvalého rastu od zavedenia eura. K stabilite rastu prispieva aj vytváranie pracovných miest, rast miezd a súbor podporných politík, zároveň je stimulovaný súkromnou spotrebou a investíciami, a to najmä v sektore stavebníctva.

Oproti silnému 4 % hospodárskemu rastu v roku 2018 sa rast

na Slovensku v roku 2019 výrazne spomalil a dosiahol úroveň 2,3 %. Spôsobil to najmä nižší čistý vývoz a to v dôsledku nižšieho zahraničného dopytu, ako aj domácich faktorov, ako sú zmeny a oneskorenia vo výrobe v automobilovom priemysle. Slovensko by malo dosiahnuť v roku 2020 rast HDP na úrovni 2,2 % a v roku 2021 sa očakáva zvýšenie na 2,6 % a to vďaka

zotavenému vývozu a domácejmu dopytu. Rast súkromnej spotreby sa pravdepodobne zmierni, keďže sa očakáva nižšia miera vytvárania pracovných miest a tiež pomalší rast reálny miezd tak vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore. Inflácia sa v roku 2019 zvýšila na úroveň 2,8 % a následne sa očakáva jej pokles a to v roku 2020 na 2,5 % a v roku 2021 na 2,2 %.

PROGRAM INTERREG OSLAVUJE 30 ROKOV SPÁJANIA OBČANOV

Európsky program Interreg, zameraný na podporu územnej spolupráce medzi hraničnými regiónmi, oslavuje tento rok 30. výročie. V rámci tohto programu aj Slovensko úzko spolupracuje so susednými štátmi a s Rumunskom. Vďaka čomu sa prihraničné oblasti tešia zelenšiemu prostrediu, zrekonštruovaným pamiatkam, ale aj turistickým chodníkom a cyklocestám. Príkladom projektov realizovaných vďaka programu Interreg na Slo-

vensku je oprava fasády Urbanovej veže v Košiciach alebo premena historickej budovy Zlatého býka v Michalovciach na modernú galériu s informačným centrom pre turistov. Patrí sem aj vybudovanie lepšieho spojenia s Rakúskom a s Maďarskom pomocou výstavby cyklomostov medzi obcami Vysoká pri Morave a Marchegg, Dobrohošť a Dunakiliti alebo Chlába a Ipolydamásd. V záujme podpory kultúrneho a prírodného dedičstva bude vďaka Interregu vybudovaná historicko-kultúrno-prírodná cesta okolo Tatier, ktorá povedie cez regióny rozprestierajúce sa na slovenskej aj poľskej strane Tatier.

EÚ INVESTUJE 100 MILIÓNOV EUR NA PROPAGÁCIU ZELENEJ A KLIMATICKY NEUTRÁLNEJ EURÓPY

Európska komisia avizovala investície vo výške 101,2 milióna EUR do desiatich veľkých projektov programu LIFE v oblasti životného prostredia a klímy. Projekty sa budú realizovať v deviatich členských štátoch, vrátane Slovenska, s cieľom je pomôcť pri prechode Európy na udržateľný spôsob hospodárstva a pri dosahovaní klimatickej neutrality. Na Slovensku a v Českej republike bude z programu LIFE podpo-

rený projekt na zlepšenie kvality ovzdušia, ktorý pomôže Slovensku dosiahnuť súlad so smernicami EÚ o kvalite ovzdušia a znížiť vystavenie obyvateľstva škodlivým znečisťujúcim látkam.

EK pomocou tohto projektu podporí menej znečisťujúce druhy dopravy a náhradu neefektívnych starých kotlov, čím sa znížia emisie jemných častíc z vykurovania domácností o 25 %. Práve emisie častíc zo spaľovania tuhých palív pri vykurovaní domácností a emisie oxidu dusičitého z dopravy sú obzvlášť problematické pre Slovensko. To trpí zlou kvalitou ovzdušia, ktorá ovplyvňuje verejné zdravie a životné prostredie. Projekt bude zameraný aj na všetky regióny susednej Českej republiky, ktoré sú postihnuté podobnými problémami.

232 MILIÓNOV EUR NA GLOBÁLNY BOJ PROTI KORONAVÍRUSU

Európska komisia prispeje sumou 232 miliónov eur na pomoc v globálnom boji proti vírusu COVID-19, známemu ako koronavírus. Prispeje tak k zvýšeniu globálnej pripravenosti, prevencie a zabráneniu šírenia koronavírusu. Nové finančné prostriedky pomôžu odhaliť a diagnostikovať chorobu a zlepšiť starostlivosť o infikovaných ľudí a zabrániť ďalšiemu prenosu nákazy. Časť prostriedkov bude okamžite pridelená rôznym sektorom, zatiaľ čo zvyšok bude uvoľnený v nasledujúcich mesiacoch. Na úrovni členských štátov Komisia koordinuje zdieľanie informácií a poskytuje pomoc pri posudzovaní potrieb a zabezpečovaní súdržnej reakcie v rámci celej EÚ. EK financuje aj výskum vakcín a poskytuje Číne núdzový zdravotnícky materiál, potrebný na zvládnutie choroby priamo pri jej zdroji.

V nadväznosti na vývoj v Taliansku Komisia zintenzívňuje podporu členským štátom v súvislosti s prebiehajúcou prácou na plánovaní pripravenosti a reakcií na nepredvídané udalosti.

EK FORMUJE DIGITÁLNU BUDÚCNOSŤ EURÓPY

Európska komisia predstavila svoju víziu digitálnej transformácie, predstavuje európsku spoločnosť využívajúcu digitálne riešenia, ktoré stavajú ľudí na prvé miesto, otvára nové možnosti pre podniky a podporuje rozvoj dôveryhodných technológií. Digitálna transformácia je kľúčová aj v boji proti zmene klímy. Prvými krokmi k dosiahnutiu týchto cieľov sú Európska stratégia

pre dáta a zabezpečenie rozvoja umelej inteligencie zameranej na človeka. Efektívne využívanie digitálnych technológií prinesie výhody občanom aj podnikom. Európa bude stavať na svojej dlhej histórii v oblasti technológií, výskumu, inovácií a vynaliezavosti a na svojej silnej ochrane práv a základných hodnôt.

Ak sa budú digitálne technológie používať zmysluplne, budú prínosom pre občanov aj podniky mnohými spôsobmi. Komisia sa v nasledujúcich piatich rokoch zameria na tri základné ciele digitálnej oblasti:

- technológia v službách človeka,
- spravodlivé a konkurencieschopné hospodárstvo a
- otvorená, demokratická a udržateľná spoločnosť.

Európa stavia na svojej dlhej tra-

dícií v oblasti technológií, výskumu, inovácie a tvorivosti, ako aj na svojej silnej ochrane práv a základných hodnôt. Nové politiky a rámce umožnia Európe využívať špičkové digitálne technológie a posilňovať jej kapacity v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Digitálna transformácia je ďalším krokom k Európe, ako globálnej konkurencieschopnej, hodnotovo založenej a inkluzívnej digitálnej spoločnosti. Pričom bude naďalej otvoreným trhom založeným na spoločných pravidlách a bude úzko spolupracovať so svojimi medzinárodnými partnermi. Biela kniha o umelej inteligencii je otvorená na verejné konzultácie do 19. mája 2020. Komisia zhromažďuje aj spätnú väzbu o svojej dátovej stratégii. Na základe získaných vstupov Komisia podnikne ďalšie kroky na podporu rozvoja dôveryhodnej AI a dátového hospodárstva.

ZIMNÝ BALÍK EURÓPSKEHO SEMESTRA

Európska komisia zverejnila Zimný balík európskeho semestra, ktorého súčasťou sú aj podrobné správy o členských krajinách, v ktorých hodnotí makroekonomickú situáciu a vývoj, hospodársku orientáciu a jednotlivé štrukturálne politiky – najmä daňový systém, trh práce, zdravotníctvo, školstvo, vedu a inovácie, digitálnu ekonomiku, podnikateľské prostredie, justíciu a verejnú správu. V súlade s Európskou zelenou dohodou je tento rok v správach väčší dôraz na ochranu klímy, životného prostredia a udržateľnej energetiky či dopravy. Správy slúžia predovšetkým na zosúladovanie hospodárskych politik a na zdôraznenie oblastí, v ktorých by členské štáty v záujme konkurencieschopnosti a udržateľnosti verejných financií

mali zvýšiť svoje reformné úsilie.

Zo Správy o Slovensku 2020 vyplýva, že Slovensko dostatočne nevyužilo dobré ekonomické časy a zaostáva najmä v oblastiach, ktoré sú kľúčové pre budúci rast: kvalita verejnej správy; vzdelávanie, veda, výskum, inovácie; vyrovnanie regionálnych rozdielov; kvalita životného prostredia a zároveň musí čeliť ďalším výzvam ako je starnutie populácie, klimatická zmena, či digitálna transformácia. V apríli by mali členské štáty predložiť svoje národné programy reforiem s podrobným prehľadom štrukturálnych reformných priorít, ako aj programy stability s prehľadom viacročných fiškálnych stratégií. V nasledujúcich mesiacoch sa bude Správa o Slovensku diskutovať so zainteresovanými

stranami. Európska komisia následne v máji 2020 predloží svoje návrhy konkrétnych odporúčaní šitých na mieru každej členskej krajiny.

SÚŤAŽE/ PODUJATIA V EÚ

CENA ROBERTA SCHUMANA 2020

Pri príležitosti 70. výročia Schumanovej deklarácie z 9. mája 1950 Európske centrum Roberta Schumana vyhlasuje výzvu na predloženie príspevkov v rámci udeľovania „CENY ROBERTA SCHUMANA“. Oceňované budú písomné príspevky v rozsahu dve a pol strany, ktoré ponúkajú návrhy budúcich alebo nových opatrení v krajinách Európskej únie od roku 2020 na nasledujúcich 70 rokov.
Hlavná cena: 15 000 EUR

Príspevky musia byť odoslané najneskôr do 15. marca 2020. Porota bude návrhy posudzovať do 30. apríla 2020. Výsledky budú vyhlásené 9. mája 2020, pri príležitosti 70. výročia Schumanovej deklarácie v dome Roberta Schumana v Scy-Chazelles, hlavami štátov alebo predsedami vlád, ktorí tu budú pri tejto príležitosti prítomní.

Viac informácií o súťaži nájdete na: <http://www.centre-robert-schuman.org/prix-robert-schuman-2020?langue=en>

CENY REGIOSTARS 2020

Európska komisia otvorila prihlasovanie do 13. ročníka súťaže RegioStars. V súťaži sú oceňované projekty financované z európskych fondov, ktoré preukážu excelentnosť a využívajú nové prístupy v rámci regionálneho rozvoja.

Komisia odovzdá cenu projektom zadeleným v piatich tematických kategóriách (inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, mestský rozmer a téma roka).

V roku 2020 budú ocenené projekty zamerané na týchto päť oblastí, ktoré sú kľúčové pre budúcnosť regionálnej politiky EÚ:

1. Priemyselná transformácia pre inteligentnú Európu
2. Obehové hospodárstvo pre zelenú Európu
3. Zručnosti a vzdelávanie pre digitálnu Európu
4. Občianska angažovanosť v záujme súdržnosti európskych miest
5. Posilnenie postavenia mladých ľudí v záujme cezhraničnej spolupráce – 30. výročie iniciatívy Interreg

Projekty prihlásené do súťaže posúdi nezávislá porota zložená z odborných akademických pracovníkov. Svoj obľúbený projekt si bude mať možnosť vybrať aj široká verejnosť prostredníctvom online hlasovania. Tento projekt následne získa cenu verejnosti.

Záujemcovia môžu predkladať svoje inovačné projekty online **od 2. marca do 9. mája**.

Pre vyplnenie prihlášky sa odporúča anglický jazyk, prípadne francúzština alebo nemčina. Všetky informácie sú v príručke pre súťažiacich: https://regiostarsawards.eu/sites/default/files/inline-files/Guide%20Applicants_RegioStars%202020_DEF_0.pdf

GRANTY V SR

GRANTOVÁ VÝZVA “PODPORA POPULARIZÁCIE VEDY A VÝSKUMU”

Uzávierka: 27. marec 2020

Maximálna výška grantu: 5 000 eur

Nadácia ESET vyhlasuje druhý ročník grantovej výzvy, ktorej cieľom je podporovať popularizačné aktivity v oblasti vedy a výskumu na Slovensku.

Preto v jej rámci podporí neziskové projekty, ktoré majú jasne definované ciele, aktivity a očakávané výsledky, s dlhodobým prínosom a slúžiacie širšej komunite.

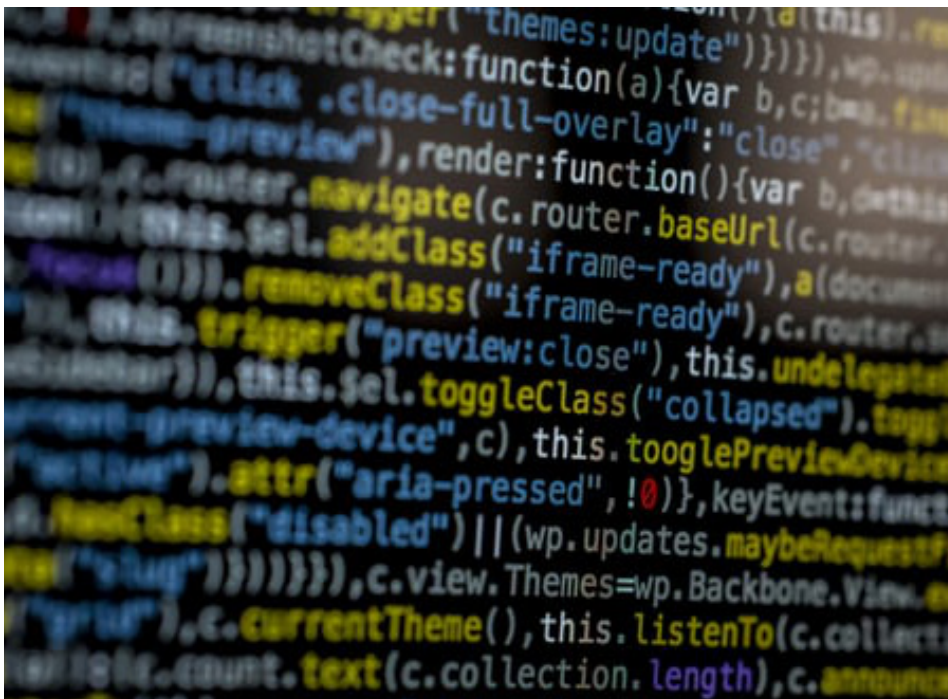
Deadline pre registráciu projektov je 27. marec 2020.

Prihlasovací formulár a všetky potrebné informácie sú na: <https://www.nadaciaeset.sk/pre-ziadatelov.html>

VÝZVA NA PODPORU VEĽKÝCH IT PROJEKTOV

Uzávierka: 30. apríl 2020

Max. výška grantu: 30 000 eur

Fond SK-NIC, ktorého cieľom je podporovať internetovú komunitu na Slovensku vyhlásil prostredníctvom Nadácie Pontis výzvu na podporu veľkých IT projektov.

V jej rámci podporí projekty:

1. vzdelávania v oblasti informačno-komunikačných technológií
2. digitálnej inklúzie znevýhodnených skupín
3. informačno-komunikačných technológií na podporu životného prostredia

Na prihlasovanie projektov slúži nasledovný formulár, deadline pre ich registráciu je 30. apríl 2020. Všetky potrebné informácie o výzve sú na: <http://www.nadaciapontis.sk/vyzvy/fond-sk-nic-vyhlasuje-vyzvu-na-podporu-it-projektov/>

Výzva "ENVIROPROJEKT 2020"

Uzávierka: 9. apríl 2020

Maximálna výška grantu: 2 000 eur

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky aj v tomto roku vyčlenilo finančné prostriedky určené na realizáciu rozvojových projektov zameraných na rozvoj environmentálnej výchovy a vzdelávania v základných a stredných školách pod názvom "ENVIROPROJEKT 2020".

Sústredí sa na nasledovné tematické okruhy:

- predchádzanie dôsledkov zmeny klímy – prevencia povodní a sucha
- prechod na obehové hospodárstvo: viac recyklácie – menej skládkovania

- ochrana biodiverzity v areáli školy
- zachovanie kultúrneho a prírodného dedičstva v našej obci

Rozvojové projekty by mali byť zamerané na tvorbu vlastného environmentálneho programu školy, implementáciu témy do výchovno-vzdelávacieho procesu, metodické a učebné materiály a po-

môcky a na konkrétne praktické aktivity so žiakmi.

Na prihlasovanie projektov slúži formulár, **deadline** pre ich registráciu je **9. apríl 2020**.

Všetky potrebné informácie si môžeš prečítať na: <https://www.minedu.sk/environmentalna-vychova-a-vzdelavanie-enviropojekt-2020/>